

XXI DUMINICĂ DIN TIMPUL ORDINAR – 24 AUGUST 2014

TU ESTI PETRU, ȚIE ÎTI VOI DA CHEILE ÎMPĂRĂȚIEI CERURILOR
Comentariu evanghelic al P. Alberto Maggi OSM

Mt 16,13-20

În acel timp, venind în părțile Cezareii lui Filip, Isus i-a întrebat pe discipolii săi, zicând: „Cine spun oamenii că este Fiul Omului?” Ei i-au spus: „Unii, «Ioan Botezătorul», alții, «Ilie», alții, «Ieremia sau unul dintre profeți»”.

El le-a spus: „Dar voi, cine spuneți că sunt?” Atunci Simon Petru a luat cuvântul și a zis: „Tu ești Cristos, Fiul Dumnezeului celui viu!”

Isus, luând cuvântul, i-a spus: „Fericit ești Simon, fiul lui Iona, căci nu carnea și sângele ți-au revelat [aceasta], ci Tatăl meu care este în ceruri. Și eu îți zic: tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica mea și porțile locuinței morților nu o vor birui. Ție îți voi da cheile împărăției cerurilor: ceea ce vei lega pe pământ va fi legat în ceruri, iar ceea ce vei dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri”. Atunci le-a poruncit discipolilor să nu spună nimănui că el este Cristos.

Pentru a-i ține la distanță de aluatul fariseilor, adică de doctrina și învățătura fariseilor și a saduceilor, Isus îi duce departe de instituția religioasă iudaică și-i conduce în extremul nord al țării. Este ceea ce scrie Matei, în capitolul 16, de la versetele 13 la 20.

„Venind în părțile Cezareii lui Filip”, Cezarea lui Filip este la granița de Nord a țării, este orașul construit de unul dintre fiii lui Irod cel Mare, Filip, și pentru ca să o deosebească de cealaltă Cesaree de lângă mare, a fost numită Cesarea lui Filip.

În timpul lui Isus, acest oraș era în construcție. Acesta este un detaliu important, iar în apropierea orașului se găsea unul dintre cele trei izvoare ale râului Iordan, care era deasemenea considerat ca intrare în locuința morților. Deci sunt elemente importante de care trebuie să ținem cont, pentru a înțelege ceea ce vrea să ne expună evanghelistul.

Așadar, Isus îi conduce pe discipolii săi departe de Iudea și de Galilea, pentru a le pune o întrebare. **I-a întrebat pe discipolii săi, zicând: „Cine spun oamenii că este Fiul Omului?”** Evanghelistul contrapune oamenii de Fiul Omului, omul care are condiția divină, deci omul care are spiritul și cei ce nu-l au.

Isus vrea să înțeleagă care este efectul predicării discipolilor pe care El i-a trimis să anunțe noutatea împărăției. Răspunsul este dezamăgitor. **„Ei i-au spus: „Unii, «Ioan Botezătorul»”,** pentru că se credea că martirii vor fi înviați imediat, **„alții, «Ilie»”.** Ilie, conform tradiției, nu a murit, ci a fost răpit în cer și s-ar fi întors la venirea lui Mesia.

„Alții, «Ieremia», din nou după tradiție, a scăpat de o tentativă de lapidare **„sau unul dintre profeți”.** Se aștepta unul din profeții preziși de Moise, oricum toate aceste personaje se refereau la trecut. Nimeni, nici discipolii, nici oamenii la care au predicat, nu au înțeles noutatea adusă de Isus.

Așadar, Isus le spune: **„Dar voi”,** deci se adresează întregului grup, **„cine spuneți că sunt Eu?”** Isus se adresează întregului grup, însă doar unul ia inițiativa. **„Răspunde Simon Petru”,** Simon este numele, Petru este un supranume cu sens negativ, care reprezintă încăpăținarea sa, și când evanghelistul îl prezintă cu acest supranume, înseamnă că este ceva contrar la anunțul lui Isus.

„Simon Petru a luat cuvântul și a zis: «Tu ești Cristos, Fiul Dumnezeului celui viu!» În sfârșit este un discipol care a înțeles că Isus nu este fiul lui David, cel care prin violență și-a impus regatul, dar este Fiul Dumnezeului viu, adică care comunică viața. **„Și Isus i-a spus: «Fericit ești Simon»”** De ce? Pentru că Petru este „curat cu inima” și deci poate să-l vadă pe Dumnezeu.

Îi spune „**fericit**”, dar îl cheamă „**fiul lui Iona**”. „**Fiu**”, în cultura ebraică, nu înseamnă doar cine s-a născut din cineva, dar cine se aseamănă în comportament. Și Isus îl cheamă „**fiul lui Iona**”. Iona, este unicul profet din Vechiul Testament care a făcut exact contrariul din ceea ce Dumnezeu i-a poruncit. De fapt, Dumnezeu i-a spus: „**Iona, mergi la Ninive să predici convertirea, altfel o voi distruge**” și Iona face exact contrariul.

În loc să meargă spre Est, s-a urcat pe o navă care mergea spre Vest. În final, Iona se converti. Deci în acest „**fiul lui Iona**”, Isus îi face portretul lui Petru: va face mereu contrariu la ceea ce Isus îi va cere să facă, dar în final se va converti.

„**Căci nu carnea și sângele ți-au revelat [aceasta], ci Tatăl meu care este în ceruri**”. Iată că Petru este „**fericit**” fiindcă este „**curat cu inima**” și poate să-L vadă pe Dumnezeu. „**Și eu îți zic ție: «tu ești Petru»**”, termenul grec, folosit de evanghelist este: „**Petros**”, care înseamnă cărămidă, piatră, care poate fi luată și folosită pentru o construcție. „**«Și pe această piatră»**”. „**Piatra**” nu este femininul de la „**Petru**”(„**Petros**”). Evanghelistul folosește termenul grecesc: „**Petra**” care înseamnă **stânca** care este bună pentru fundamentul construcțiilor. Este același termen pe care Isus îl folosește în capitolul 7, când vorbește de casa construită pe stancă.

Așadar, Isus îi spune lui Petru: „**Tu ești o cărămidă. Pe aceasta stâncă**”, și **stânca** este **Isus**, „**voi zidi Biserica mea**”. Termenul grecesc „**ecclesia**” nu are nici o nuanță de sacru, ci are un sens profan care înseamnă adunarea, reuniunea celor chemați. Așadar, Isus nu vine să construiască o nouă sinagogă, ci o nouă realitate care nu are conotații religioase, și prin urmare folosește acest termen laic.

„**Și puterile**”, literar **porțile**, porțile unei cetăți indicau forța sa, puterea sa. „**Locuinței morților**”, a **infernului** (care nu este sinonim cu iadul), în greacă termenul este „**sheol**”. Reamintim că scena se desfășoară în fața unei grote care se credea că era intrarea în locuința morților. **Nu o vor birui.**

Când o comunitate este construită pe Isus, Fiul Dumnezeului celui Viu, când se comunică viață, forțele negative, forțele morții, nu vor avea nici o putere asupra ei.

„**Ție îți voi da cheile împărăției cerurilor**”. A da cheile la cineva, înseamnă să fie considerat responsabil de siguranța celor care stăteau înăuntru. Am mai spus deseori, că „**Împărăția Cerurilor**” în evanghelia lui Matei, nu înseamnă o împărăție în cer, ci înseamnă Împărăția lui Dumnezeu. Deci, Isus nu dă cheile lui Petru pentru accesul la viața de apoi, nu-i dă misiunea de a deschide sau închide, ci îl consideră responsabil de cei care sunt înăuntrul acestei împărății, care este alternativa pe care Isus o propune.

„**Tot ceea ce vei lega pe pământ**”, și aici evanghelistul folosește un limbaj rabinic, care înseamnă să declari autentică sau nu o doctrină, „**«va fi legat în ceruri** »”, adică în Dumnezeu, „**și tot ceea ce vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat și în ceruri**”. Ceea ce Isus spune acum lui Petru, după aceea, la capitolul 18, va spune la toți discipolii.

Ultimele cuvinte rostite de Isus în această evanghelie reprezintă trimiterea discipolilor de a învăța „**tot ceea ce v-am poruncit**”. Deci în învățătura lui Isus, acest mesaj care comunică viață, este aprobarea divină, din partea cerurilor. Însă, iată surpriza, „**Poruncește discipolilor să nu spună la nimeni că El este „Cristos”**”.

Când Isus „poruncește” înseamnă că există o împotrivire. În răspunsul lui Petru a fost o parte pozitivă, fiindcă a recunoscut în Isus pe Fiul Dumnezeului care comunică viață, Dumnezeu cel Viu, dar partea negativă care este? Lumea spunea că tu ești „Cristos”, adică „cel uns” – Mesia cel așteptat de tradiție. Așadar, Isus le spune: „asta nu trebuie să o spuneți la nimeni”, fiindcă el nu este Mesia cel așteptat de tradiție.

Isus este Cristos, El este Mesia, dar într-o formă complet diferită, nu va folosi puterea ci **DRAGOSTEA**, nu va comanda, ci va **SLUJI**. Și aceasta va provoca un conflict chiar cu Simon. Cel care a fost chemat „piatră” de construcție, va deveni o piatră de scandal.